

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
la străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN
Primredactor IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei,
a doua și a treia oră 4 Lei.

Românii de peste hotare

Este un fapt dovedit de cercetările oamenilor învățați, că înainte cu sute de ani trăiau cu mult mai mulți români la miază-zi de Dunăre, în Sârbia, Bulgaria și Grecia de azi, cari pe vremea aceea erau sub supușenie turcească. Mulți dintre ei, în cursul veacurilor, s'au amestecat cu slavii din acele părți, și-au pierdut limba și s'au pierdut pentru neamul nostru. Totuși locuiesc încă și azi, păstrându-și limba, mulți din frații noștri în aceste țări.

De curând am vorbit cu un profesor tânăr, cu multă carte, care a fost în vacanța Paștilor în Sârbia să facă cercetări de limbă, asupra felului cum vorbesc, la români cari trăiesc în Sârbia, mai ales la cei din Valea Timocului. Graiul românilor cari au rămas în Banatul sârbesc, este destul de cunoscut, ei fiind rupți de trupul românismului numai dela încheerea păcii.

Acest învățat profesor spunea, că după calculele făcute de el și de alți oameni cari au făcut cercetări la fața locului, numărul românilor din Sârbia se ridică la 380—400.000. Povestea însă cu multă tristețe despre soarta lor. Deși Sârbia s'a obligat la încheierea păcii, când i-s'au pus granițele, să dea, ca și noi, toate drepturile minorităților, în vechea Serbie și în teritoriul pe care Sârbi l au luat dela Bulgari și din Macedonia, nu este o singură biserică sau școală românească. Oamenii aceștia trăiesc așezați în ținuturi întregi de câte 15—30 sate curat românești. Toți vorbesc românește ca și noi, și totuși Sârbia, care e în tovărășie de arme cu noi, nu le dă nici un preot, nici un învățător român. Hotărîrea politică lor este ca toți aceștia să-și uite limba, să se amestece și să se facă o apă și un pământ cu ei.

Noroc cu satele mari românești din Banatul zis sârbesc, unde sunt biserici cu preoți români și câteva școli românești! Altfel, în toată Sârbia n'ar putea nime să învețe a scrie și a citi românește. Profesorul spune, că dânsul avea însemnate de acasă numele satelor românești din Sârbia, din Valea Timocului, pe cari voia să le cerceteze. Dar guvernul i-a dat un însoțitor, care nu i-a lăsat singur nici o clipă, umbra tot cu el, și care nu-l lăsa să meargă decât unde zicea el: în satele mai sălăbușe, sau mai amestecate cu sârbi. Însoțitorul, deși era gazetar, era și un fel de jandarm pentru omul nostru.

Lucrurile se petrec la fel în Bulgaria și în Grecia, fără să le pese acestor țări ce va zice străinătatea și Societatea Națiunilor.

Noi — cei mai creștini și mai culți între vecinii noștri — nici nu ne gândim să facem pe minoritari să-și uite limba lor, sau să se

facă români. Nici să le închidem școlile ori bisericele. Fiecare neam învață, se roagă și se închină în limba lui.

Credem însă că e nevoie de un lucru: când mai vin pe la noi candidați la deputăție, să nu le mai dăm votul, dacă nu se vor lega să stăruia pentru libertățile fraților de peste hotare. Mai ales în țările cu cari suntem în alianță.

(Dela Secțiile „Astrei“).

Serbările „Astrei“ la Blaj

Am scris într'un număr trecut al gazetelor noastre că în zilele de 12—14 Sept. se va ține la Blaj *adunarea generală jubilară a „Astrei“*. Spuneam acolo că desp. Blaj al „Astrei“ a hotărît și s'a și alcătuit un „Birou Central al Serbărilor“.

Biroul și-a început lucrările ținându-măi multe ședințe. În legătură cu serbările amintim că d. Valer Pop, ministrul Justiției, a înștiințat Metropola dela Blaj ca pe ziua de marți, 11 Aug., să trimită pe cineva la București ca să ridice banii pentru terminarea „Palatului Cultural“. Lucrările pentru terminarea Palatului au și început.

Biroul serbărilor, între primele lucrări, a pus la punct planul, programul după care se vor desfășura serbările, pe care-l publicăm în întregime.

Programul

serbărilor jubilară cari vor avea loc în orașul Blaj în zilele de 12 - 14 Septembrie 1936

Sâmbătă, în preziua adunării generale

12 Septembrie 1936

Ora 16.47: Primirea Comitetului Central în gara Blaj.

„ 17.—: Inaugurarea Palatului Cultural.

„ 18.—: Ședința intimă a președinților de despărțăminte cu următoarele 2 referate:

a) d. Dr. Nicolae Căliman „Școala țărănească a Astrei“;

b) d. Alex. Lupeanu „Ziua Astrei“.

„ 20.—: Tradiționala seară de cunoștință.

„ 21.30: Ședința secției medicale și biopolitice cu următoarele 2 referate:

a) d. Dr. Pompiliu Nistor „Organizarea sanitară rurală“;

b) d. Dr. C. Radu „Problema spitalelor.“

Duminică 13 Septembrie 1936

Ora 6 dim.: Muzica populară din Brateiu, deșteptarea.

„ 8.—: Serviciul divin în bisericele românești din Blaj și desvelirea plăcii

comemorative a M. S. Regelui în catedrala Mitropoliei.

„ 11.—: Ședința I cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.

2. Inscrierea delegaților prezenți al despărțămintelor.

3. Inscrierea și salutul delegaților

4. Raportul general al comitetului central pe 1935—36.

5. Alegerea comisiunilor pentru:

a) Examinarea raportului general pe 1935—36;

b) Inscrierea de membri noi;

c) Examinarea propunerilor intrate în termen reglementar*);

d) Alegerea comitetului de censoři pe 1936—37;

e) Alegerea membrilor secției școlare pe timp de 4 ani.

„ 12.30: Vizitarea expozițiilor.

„ 13.30: Banchetul oficial.

După prânz:

Ora 15.—: Conduct etnografic, concurs de călușeri și producțiile Șoimilor.

„ 18.30: Ședința festivă a secțiilor științifice-literare: Conferința D-lui Ministru al Cultelor și Artelor Al. Lapedatu despre: „La a 75-a aniversare a Astrei, constatări și reflexii“.

„ 21.—: Iluminarea orașului și retragere cu torțe.

„ 21.30: Festival artistic și balul „Astrei“.

Luni, 14 Septembrie 1936.

Ora 8 dim.: Serviciul divin în bisericele românești din Blaj.

„ 10 „ Ședința a II-a a președinților de despărțăminte (continuarea discuțiilor asupra referatelor din I. zi).

„ 11 Ședința II-a plenară cu următoarea ordine de zi:

1. Rapoartele comisiunilor alese în ziua precedentă și al comitetului de censoři despre cenzurarea școlitelor pe anul 1935 ale Asociațiunii și pe anul școlar 1935—36 ale internatului de fete și asupra proiectului de buget pe anul 1937 al Astrei.

2. Fixarea locului pentru adunarea generală din anul 1937.

3. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Ora 13.—: Masa comună a foștilor elevi al Blajului.

*) Eventuale propuneri au să fie înaintate în scris prezidiului Asociațiunii, Sibiu, Str. Șaguna, 6, cu cel puțin 8 zile înainte de adunarea generală.

16.—: Festival țărănesc (teatru, coruri, producțiile școlilor).

Programul a fost stabilit în ședința plenară a Comitetului Central al Asociațiunii ținută la 1 August 1936 și întregită cu partea locală în ședința din 6 August 1936 a comitetului din Blaj al serbărilor, sub prezidiul Ilustr. Sale Dr. Victor Macavelu, vicarul Sf. Mitropolii.

Increderea în scutul Precuratei Fecioare Maria

Precurata Fecioara Maria e pentru noi oamenii o mijlocitoare, care pe cât e de puternică, pe atât e de îndurătoare, și chiar pentru aceea nu poate lipsi de ajutorul ei pe cel ce aleargă la dânsa. Ochiul Domnului, zice David, sunt spre cei drepti, (ps. 33, 16); dar mama aceasta îndurătoare, precum ne spune Richard din sf. Laurențiu, își îndreaptă ochii săi »deopotrivă spre cei drepti ca și spre cei păcătoși, asemenea unei mame bune, care grijește de fiul ei să nu cadă, iar dacă a căzut cumva, să-l ridice«. »Intr'adevăr, o Doamnă», zice sfântul Bonaventura, »când privesc la tine, eu nu văd altceva, decât îndurare«. Sfântul Bernard apoi ne îndeamnă să alergăm la această mijlocitoare puternică în toate năcazurile noastre cu încredere deplină, zicând: »Pentru ce să se teamă slăbiciunea omenească a alerga la Maria? În ea nu se află nimic aspru, nimic înfiorător; e cu totul plină de dulceață. De aceea se numește Maria: »un arbore de oleu frumos pe câmp« (Sir. 24, 29). Precum din arborele de oleu nu curge altceva decât oleu — semnul îndurării — tocmai așa din mâinile Mariei nu izvoarește altceva, decât milă și îndurare, cari le împarte tuturor, celor ce aleargă sub scutul ei. Pentru aceea pe dreptul o numește Dioniziu Cartauzianul: »Mijlocitoarea tuturor păcătoșilor, cari caută ajutorul tău«. O, Dumnezeu, ce durere va simți sufletul în iad, când se va gândi la aceea, cât de ușor s'ar fi putut mântui, dacă până ce-a fost în viață ar fi alergat la ajutorul acestei mame îndurătoare; aceasta însă n'a făcut-o, și acum nu mai e vreme s'o facă.

Prafericita Fecioară zise odată către sf. Brigitta: »Mama îndurării e numele meu, și aceea și sunt, deoarece îndurarea lui Dumnezeu m'a făcut îndurătoare«. Și într'adevăr, ce altceva ne-a dat nouă mijlocitoarea aceasta pentru apărarea noastră, dacă nu îndurarea lui Dumnezeu, fiindcă vrea să ne facă fericiți. Nefericit va fi așadară pentru totdeauna acela, încheie Fecioara Maria, care deși în viața aceea se poate lăsa în grija mea, fiindcă sunt atât de miloasă, și îndurătoare și față de oricare om, totuși nu caută ajutorul meu în nefericirea lui, și astfel se osândește«.

Au doară ne temem, întrebă sf. Bonaventura, că cerând, ajutorul Mariei nu ni-l dă? »Nu«, răspunde sfântul, »pentru că ea nu poate fi fără milă, și nu poate lăsa nici când fără ajutor pe săraci«. Și oare pentru ce? Fiindcă ne-a dat-o Dumnezeu,

ne-a dat-o ca pe o Stăpână și Mamă a îndurării e datoare să grijească de săraci: »Tu ești stăpâna îndurării, o agrăește așa de de frumos sf. Bernard, și apoi o întreabă astfel: »Cari sunt supușii tăi, dacă nu chiar toți nefericirii?« După aceea sfântul mai adaugă ceva cu umilință, zicând: »Tu ești Regina îndurării, și eu sunt cel mai ticălos dintre păcătoși, cel din urmă dintre supușii tăi; așadară fi îndurătoare față de mine; îngrijește-te de mine, o Regina a îndurării. Mai departe ca mamă a îndurării, continuă sfântul, trebuie să porți grijă și să scapi de moarte pe copiii tăi bolnavi, cărora te faci mamă numai prin îndurarea ta«. De aceea o numește sf. Vasile un spital public. Spitalele publice sunt făcute numai pentru bolnavii săraci, și cu cât cineva e mai sărac, cu atât are mai mult drept să fie primit acolo, tot astfel și Maria — după părerea sf. Vasile — cu mai multă bunăvoință și luare aminte trebuie să primească pe păcătoșii mari, cari scapă la dânsa.

Să nu ne'ndoim niciodată despre îndurarea Mariei. Odinioară sf. Brigitta auzi pe Mântuitorul, grăind astfel către Maria: »Tu, chiar și față de diavolul ai fi îndurătoare, dacă te-ar ruga cu umilință«. Dacă nefericitul s'ar smeri înaintea acestei mame dumnezeiești, și-ar ruga-o de ajutor, atunci Maria, prin mijlocirea ei, l'ar scăpa de iad. Dar Lucifer, cel îngâmfat nu o va face aceasta niciodată. Isus Hristos a voit să ne facă să înțelegem ceea ce înșăși Maria a zis către sf. Brigitta: »Păcătuiască cineva oricât de mult și oricât de greu, dacă se întoarce la mine cu adevărată părere de rău și cu o dorință fierbinte de-a se îndrepta, sunt gata să-l primesc numai decât, și nu iau în socotintă nici mărimea, nici mulțimea păcatelor lui, ci numai gândul, cu care se întoarce la mine. »Nu mă voi teme că ung ranele lui, și să i-le vindec, pentru că mă numesc și sunt mama îndurării«.

Sf. Bonaventura astfel încurajază pe cei păcătoși: »Suspinați după dânsa, voi păcătoși pierduți, și ea vă va scăpa din primejdii«. Nu desnădăjduiți, păcătoșilor, ridicați ochii voștri spre Maria, și rugați-o plini de încredere pentru îndurarea. Bine zice așadară sf. Bernard: »Să cercăm acum după dar, și să-l căutăm prin mijlocirea Mariei«. Maria, zice Richard din Sânt-Laurențiu, ne-a aflat iarăși darul, ce l-am pierdut, de aceea: »vrând să aflăm darul, să-l căutăm la Maria, care l-a aflat«. Când arhanghelul Gavril a vestit Precuratei Fecioare, că ea va fi mama lui Dumnezeu, între altele îi zise și următoarele vorbe: Nu te teme Marie că ai aflat dar. (Luca, 1, 30) Maria însă nici când n'a fost lipsită de dar, ea totdeauna a fost plină de dar; cum poate deci arhanghelul să-i zică, ai aflat dar? La asta răspunde cardinalul Hugo: »Maria nu l-a aflat pentru sine, deoarece dânsa totdeauna se bucura de el, ci pentru noi, după ce noi l-am pierdut«. De aceea ne strigă el: S'alerge deci păcătoșii la Fecioara; da, la dânsa să alerge toți aceia, cari au pierdut darul prin păcate și să zică: dă-ne darul nostru înapoi, pentru că tu ni l-ai aflat.

Din »Meditații asupra adevărilor veșnice«.

S'a răsturnat zidul peste el. Muncitorul Nicolae Făgărășan din com. Bradu (jud. Sibiu) vola să dărâme un zid din clădire. În timpul cât lucra zidul s'a prăbușit peste el omorându-l pe loc.

Drumurile Agrului

S'a ținut, cu două săptămâni mai înainte, congresul eparhial de Cluj-Gherla al Agrului. Congresul a votat la sfârșit o moțiune, pe care socotim folositor să o publicăm pentru ca cetitorii noștri să cunoască gândurile și drumurile Agrului:

»Congresul Eparhial de Cluj-Gherla al »Agru«-lui își exprimă și cu această ocazie alipirea neștrămutată către scaunul Apostolic al urmașului Sfântului Petru, cărui a l-s'a hărăzit de Mântuitorul lumii menirea de a strânge în unitate de dragoste și credință pe toți oamenii, realizând unica țarmă condusă de un singur Păstor.

Congresul crede că nu este departe timpul, când toți fiii neamului nostru vor recunoaște roadele spirituale, morale și naționale incomensurabile care se varsă peste noi prin această unire cu supremul cârmuitor al Bisericii lui Hristos. — Exprimăm adâncă noastră dragoste către Preasfințitul nostru Episcopul român uniți și înconjurăm cu devotament filial neșărmarit pe Înalt Preasfințitul arhiepiscopul Iuliu.

Reînolm cererile noastre de ordin public, exprimate în congresele trecute și complet nesatisfăcute încă de cârmuitorii noștri: dreptul Bisericii noastre naționale la onorurile publice cu ocazia serbărilor naționale; preoții militari greco-catolici pentru soldații noștri; învățătorii greco-catolici în satele noastre unite.

Cerem o dreaptă și omenească salarizare a preoștilor noastre, care s'a dovedit a fi cel mai solid razim și al țării, stăpânind și îndrumând sufletele, pe a căror curățenie și țărnie se rezimă țara.

Congresul își exprimă așteptarea, ca organizațiile de educație a tinerimii să nu stăjenească întru nimic posibilitățile de împlinire a datorinșelor creștinești față de Biserică, ci mai curând să le întărească și sporească.

Deasemenea congresul cere forurilor competente ca târgurile săptămânale și periodice să nu fie fixate pe zilele de duminică.

Congresul diecezan recunoaște importanța imensă a presei române-unite și își exprimă dorința, ca pe lângă o concentrare a numeroaselor publicații existente, să se procedeze la realizările preconizate de Congresul diecezan de Oradea«.

Din Gurarâului-Sibiu

»Agrul« din comună, după pregătiri a-nume, făcute în fiecare seară, a aranjat în ziua de 19 Iulie o frumoasă serbare religioasă. Serbarea începe cu vorbirea d-lui inv. pent. Dionisiu Danca președ. Agrului care spune »ce suntem și ce dorim«, după care se trece la executarea programului.

Cântările mariane »Creștin sunt« și »Inimul sf. inimimi« precum și poezia »Nu plângi mamă« au plăcut mult.

Înaintea icoanei Domnului acădată de lumina unei candele, o elevă, în genunchi rezitează »Rugăciunea«.

Partea religioasă se încheie cu conferința par. V. Danca: »Ce este Agrul«.

După o mică pauză începe partea II a programului cu »Moșul la drum« urmat de »Extrasul țiganului«. În răsul celor din sală se joacă apoi comedia »Eri și azi«.

Corul a fost condus de harnicul învățător Ștefan Decei, iar de buna reușită a pieselor s'au îngrijit Dăii Aurel Danca și Simeon Stoilă.

După ce președ. anunță că cei 1700 Lei se vor împărți la săraci, mulțumeste tuturor pentru sprijinul dat, iar serbarea ia sfârșit la

ora 11 $\frac{1}{2}$, mulțumirea citindu-se pe fețele celor ce au ostenit pentru buna reușită precum și a celor ce au luat parte la această manifestare a uniților.

Liviu Poeniță

Din Săcuime

În ziua de 2 August a. c. în cadrele unei serbări frumoase a avut loc în comuna Alta-Seacă din județul Treleanne instalarea noului preot român unit în persoana Onoratului Domn Ioan Șuteu, din comuna Rădești jud. Alba.

Instalarea s'a făcut de către P. O. Domn protopop al Brașovului Mihail Hodârnu. Au asistat și au sînjit, pe lângă Sf. Sa păr. Protopop și păr. Ioan Șuteu On. Domn Ioan Florea preot în Ilieni-Brașov și On. Domn Ioan Țălnariu din Baraolt.

Au mai luat parte: Dl. Dr. Liviu Brătfa-leanu avocat Baraolt, Dr. Gheorghe Munteanu avocat Brașov, Isala Bobeș inv. Alta-Seacă, Nicolae Maler inv. Rădești s. a., cari muncesc cu trup și suflet pentru frații din această parte a țării.

Teodor Maler
inv.

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA

Încă nu s'a terminat războiul în Spania

Revoluționarii spanioli strâng tot mai puternic cercul din jurul Madridului. Pentru aceasta aduc din Africa întărituri noi. Patru mii de soldați, toți bine echipați, au fost trecoși de către generalul Franco, șeful răsculașilor, de pe coasta Africii în Spania. Trecând marea, vapoarele revoluționarilor s'au întâlnit cu ale guvernului. O încăierare s'a produs imediat. Cel dintâi au ieșit învingători, trecând cu bine pe uscat.

Cel cari umblă pe front, spun că Madridul va fi ocupat în urma unui măcel lăspalmântător. În amândouă taberile se fac pregătiri mari și cu cât războiul se prelungește, crește ura dintre cei cari se luptă.

Orașul Huesca, din regiunea Aragonului a fost cucerit săptămîna trecută de către guvern. În jurul orașului au rămas 600 de morți.

Țara, în mare parte, e adevărată ruină. Casele satelor sunt fără acoperișuri, fără ferestre, bisericile au fost schimbate în depozite de muniții sau câmp de luptă. S'au bătut și'n fața altarului. La Samaslena au fost uciși 500 soldați ai guvernului și trupurile lor au fost aruncate în râu. Drumurile sunt pline de automobile stricate, grămezii de cai morți împărășite un miros cumplit.

Intr'un sat au mai rămas numai cinci familii. Femele privesc cu groază drumul pe unde trec soldații. Cu copiii mici alături se plîng că n'au mâncat de două zile. Aici a dus războiul dintre frați. Când incheiem gazeta, lupta continuă cu înverșunare.

Grecia amenințată de comuniști

A trecut abia un an de când Grecia a fost scaldată în sânge. Răscoala de atunci a fost înfrîntă, Regele George s'a întors în țară și se părea că lucrurile se vor liniști.

Turburări noi s'au ivit însă, provocate mai ales de comuniști. Aceștia s'au întărit în dauna celorlalte partide politice cari se ceartă între sine, și au hotărît ca în ziua de 5 August a. c. să facă grevă generală. Guvernul, în fruntea căruia era d. Metaxas, a primit știri

că s'ar putea ca greva să se schimbe într-o lovitură de stat. De aceea, într'un consiliu de miniștri convocat la Iușeală, s'a proclamat starea de asediu în toată țara. S'au introdus legile marșiale, după cari se judecă în timpul războiului, și astfel comuniștii n'au reușit să facă greva hotărîtă. Guvernul are nădejdi că prin legile sale va aduce liniște deplină în țară.

Știrile săptămîinii

M. Sa Regina Marla în Austria.

De câteva săptămîni *M. Sa Regina Maria* se afla la Londra. În săptămîna trecută s'a întors de acolo. În drum spre țară s'a oprit la Viena, capitala Austriei, ca să-și vadă fiica și nepoții. Prințesa Ileana, împreună cu soțul ei, arhiducele Anton de Habsburg, împreună cu cei trei copii, au așteptat-o în gară.

Reduceri la plata impozitelor.

Ministerul finanțelor a făcut înlesniri la plata impozitelor acelor cetățeni cari vor plăti *până la 31 Martie 1937*. Înlesnirile sunt după cum urmează: Rămășițele până la 1931 (și pe 1931) se pot plăti cu 20 la sută în bani, 30 la sută bonuri de impozite sau renta tranșa B. iar restul de 50 la sută se scade. Rămășițele pe 1932—33 și 1933—34 se pot plăti cu 20 la sută în bani, 80 la sută bonuri de impozite sau renta tranșa B. Cel cari au de plătit impozite restante, se pot scăpa astfel destul de ușor.

A trecut carul peste el.

Bătrînul Stan Balici din com. Bistreș venea cu carul cu bol dela mașina de treerat. Carul era încărcat cu saci cu grâu. Bătrînul mergea pe dinaintea boilor. Deodată s'a împiedecat și e căzut jos. Carul tras de bol a trecut peste el omorîndu-l pe loc.

Unde duc beția.

Săteanul Ștefan Mocanu din com. Rumea (jud. Constanța) a fost la oraș cu bucate de vânzare. În drum spre casă s'a abătut la o cârciumă și s'a ospătat peste măsură. S'a urcat apoi în căruța dînd bicu cailor. Pe drum și-a aprins o țigară dela care au luat foc palele din căruța. Dela pale l-s'au aprins hainele. Cail au luat-o la fugă, speriați. Niște trecători l-au ridicat din părău, unde a fost răsturnat și l-au dus la spital, plin de răni. Săteanul a înnebunit de spalmă.

S'a prăbușit un aeroplan la Tecuciu.

Un pilot sbura săptămîna trecută deasupra Tecuciului. Deodată aeroplanul a luat foc. Pilotul, Ramiro Duhatca, a sărit cu parașuta. Fiind prea aproape de pământ, aparatul nu s'a deschis. Pilotul a căzut la pământ rămînînd mort pe loc.

Hoț de biserică.

Un oarecare Gheorghe Voia din comuna Apa (jud. Satu-Mare) a descuiat, cu chei false, biserica din sat, furînd o sumă de bani. Pentru această faptă ticăloasă, judecătoria l-a condamnat la cinci luni închisoare.

Dela Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat.

Comitetul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat conform art. 63 din Statute și în baza hotărîrii recentei adunări generale extraordinare, convoacă *Adunarea generală ordinată*, pe ziua de 20 Septembrie 1936, ora 10 s. m. în localul Sindicatului din Cluj, Calea Mareșal Foch 23. — *Ordinea de zi* a adunării generale ordinare va fi următoarea: 1) deschiderea adunării generale și constatarea membrilor prezenți; 2) darea de seamă a comitetului și aprobarea

gestiunii lui; 3) primirea noilor membri; 4) propunerii; 5) alegerea noilor organe de conducere ale Sindicatului. În conformitate cu art. 39 din statute, dacă la prima convocare nu se întrunește numărul statutar de membri, adunarea generală se va ține în Duminică următoare, fără altă convocare, la aceeași oră, în același loc și cu același ordine de zi, cu orice număr de membri prezenți.

Vite moarte de căldură. Căldurile cele mari din săptămînille trecute au pricinuit multe pagube. S'au îmbolnăvit oameni și chiar au murit. În Basarabia, în partea de miază-zi, au murit oile pe capete. Acum, după ploile din ultimele zile, aerul s'a răcorit simțitor.

Prețul bucatelor. În porturile țării prețul bucatelor e următorul pentru vagon: Grâu nou 43 700—45 mil Lei; porumb 24 500—29 de mil; ovăș: 25.500; seacă 28 500; mazăve verde 38—39 de mil.

Un aeroplan s'a rupt în două. Din Franța a sosit o știre cumplită. Un aeroplan sbura dela Paris spre mare, ducînd patru călători. Deodată, nu se știe din ce pricină, aeroplanul s'a rupt în două. Cel patru călători au pornit cu lușeală mare spre pământ rămînînd morți pe loc. Drumurile aerului sunt pline de primejdii, cu toate că n'au dealuri și văi.

O glumă cu urmări dureroase.

Tinerii Ion Costea, Ilarie Popeacu, Bădiță Bădea și Dinu Stoiculescu din Băbiciu se aflau într'una din nopțile trecute la câmp cu cail la păscut. Cel dintâi a adormit. Cei alții, ca să facă o glumă, au legat, pe nesimțite, piciorul celui adormit de coada calului și i-a dat bicu apoi. Calul a luat-o la fugă. Când a văzut că nu se oprește, feciorii au pornit după cal. Un ceas întreg au tot alergat. Când l-au ajuns Ion Costea era mort, cu trupul tot răni. Feciorii cei cari au făcut gluma proastă au fost arestați.

† Iuliana Donia Donescu, soția păr.

Al. Donia Donescu din Gurghiu, a trecut la cele veșnice în ziua de 4 August 1936, în urma unei scurte suferințe împărțită fiind cu sfințele taine. A fost înmormîntată joi în 6 August 1936. — *Fie-l somnul lin!*

Cumpărați cu condițiunile noul de plată avantajosă un loz norocos „AURORA” la Banca Generală de Credit S. A. Expozitura Blaj.

Cunoștințe folositoare

Despre fatările grele la vacă

Pentru ca un crescător de animale să aibă cât mai mare câștig de pe urma animalelor pe care le crește, nu este destul să știe cum să le hrănească, să le îngrijească și să le apere de bolile contagioase (molipsitoare), ci, el mai trebuie să știe când și cum să vină în ajutorul animalelor sale în anumite împrejurări, în cazuri de accidente, care adeseori te lasă fără vaca din jug, pe care cu greu o poți înlocui în timpurile grele de astăzi. Vreau să spun că sunt o mulțime de accidente care se ivesc pe neașteptate și de cele mai multe ori din cauza neștiinței sau nepriceperii pișgarilor noștri, aduc pagube destul de mari. Când spun acest lucru mă gândesc în primul rând la fatările grele și la accidentele care se ivesc după o naștere grea, accidente care se pot vindeca foarte ușor dacă sunt tratate la timp de un cunoscător și în schimb, pot aduce pagube dacă sunt lăsate la voia întâmplării sau tratate de un nepriceput.

Cazurile de fătări grele sunt destul de dese, la vacile de rasă Simmental cari fată cel mai mari vițel și se observă mai ales la juninci la prima naștere, mai cu seamă dacă au fost date prea de timpuriu la taur.

Mi-a fost dat să văd, încă pe timpul când eram elev la liceu, un caz foarte interesant care mi-a rămas întipărit în minte și care m'a îndemnat să scriu aceste rânduri. Juninca unui consătean de al meu se găsea în muncile nașterii, de câteva ore. Pungile cu apă s'au spart, iar afară nu se vedeau decât picioarele vițelului. Au încercat să-l scoată afară legându-l de picioare cu funiile, alții mai deștepti au introdus în fătătoare mâinile nespălate, ca să vadă din ce cauză nu lese, dar toate sforțările lor au rămas zadarnice. Bietul proprietar nu mai știa ce să facă. Atunci un vecin mai deștept, căci se strânsese lumea ca la horă, propuse să lege cu funiile picioarele vițelului și să-l tragă afară cu boli. Vă închipuiți ce chinuri pe sârmana vacă. Au făcut întocmai, iar urmarea a fost că s'a rupt arcada osoasă și vaca a trebuit să fie tăiată.

Acest lucru nu trebuie să se mai întâmple niciodată. Nu numai că este o adevărată barbarie să chinuești vaca în felul acesta, dar în acelaș timp este păcat să-ți prăpădești avutul ascultând sfaturile diferiților nepricepuți. De ce să nu chemăm în grabă medicul veterinar, care printr'o intervenție ușoară salvează vaca și vițelul? Vă temeți de cheltuielă? Dar de cele mai multe ori această operație se face aproape gratuit și apoi trebuie să ne aducem aminte de proverbul care spune „scumpul mai mult păgubește și leneșul mai mult aleargă!”

Plugarul priceput și prevăzător își notează într'un calendar data când a dat vaca la taur și prin acest mijloc el știe data când are să fete. Înainte de ora hotărâtă vaca prezintă semne de durere în pânțele, se culcă, se scoală, este neliniștită, geme și se opinteste, adică face sforțări de naștere. După câteva opinteli începe să lese afară o bășică plină cu apă, care curând se sparge. Apoi se ivește vițelul învelit de o cămașă albicioasă, deasemenea plină și ea cu apă. Această pungă nu trebuie să se spargă sub nici un motiv, deoarece dacă se scurge apa în care înnoată vițelul, se îngreunează foarte mult fătarea. În majoritatea cazurilor vițelul lese având capul întins pe picioarele dinainte. Aceasta este poziția cea mai bună. Se întâmplă însă uneori că les înainte picioarele dindărăt. Nu trebuie să fim neliniștiți fiindcă și această poziție este bună și nașterea se face ușor. Alteori însă apar picioarele dinainte, fără însă să apară și capul. În acest caz vițelul are o poziție rea, fătarea nu se poate face în condiții bune, fără intervenția medicului veterinar. Capul vițelului în cazul acesta poate fi îndoit pe o latură, dat pe spate sau îndoit sub corp. Vaca făcând opinteli tot mai mari, această îndoitură se mărește și fătarea nu se mai poate face. Atunci oamenii nepricepuți leagă picioarele vițelului cu frânghiuțe și trag de ele fără măsură, cu credința că prin acest procedeu ajută fătarea. Dar se înșeală amarnic, fiindcă prin sforțările lor, în loc să ușureze fătarea, o îngreunează și mai mult. Aceste sforțări făcute din neștiință produc de cele mai multe ori moartea vițelului.

De aceea când observăm că vaca se munceste de o oră și vițelul încă tot n'a ieșit, cel mai bun lucru este să chemăm un medic veterinar, fiindcă numai el este în măsură să îndrepte poziția vițelului, pentru ca fătarea să se facă în mod normal. Prin explorația mitrei el își dă numai decât seama de poziția în care se găsește vițelul, iar prin tehnica înv-

țată în școală, îl îndreaptă și-l așează în poziția normală pentru fătare.

Desigur că sunt însă și cazuri mult mai complicate, când coformația vacii este de așa natură încât nu poate să lase liberă trecerea vițelului, când vițelul este prea mare sau monstru, sau în fine când medicul veterinar este chemat prea târziu și vițelul e mort. În asemenea cazuri el se servește de niște instrumente speciale cu ajutorul cărora tale bucăți, bucăți din vițel și-l scoate afară, salvând astfel vaca dela o moarte sigură.

Când vi-se întâmplă asemenea nenorociri, totdeauna chemați cât mai repede un medic veterinar, pentru ca ajutorul lui să nu fie niciodată prea târziu.

Dr. Ioan Selceanu
medic veterinar

Poșta gazetei

S. T. Alba-Iulia. Vom aștepta așa cum ați cerut. Gazeta va merge mai departe.

I. Poplan, U. S. A. Banii, despre cari scrieți că i-ați trimis în 13 Iulie, nu i-am primit.

I. Naghi, U. S. A. Banii, despre cari scrieți că i-ați trimis în 10 Iulie, nu i-am primit.

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 201—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2035—1935 a judecătorei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului Banca Română S.A. Dumbrăveni repr. prin avocatul Dr. Ilarie Holom pentru încasarea creanței de Lei 7236 și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 24 August 1936, ora 17 la fața locului în comuna Sântioana la locuința urmăritului Nr. c. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile și anume: 2 vaci, 1 car, 20 feldere de grâu în valoare de Lei 10300.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 29 Iulie 1936.
(433) 1—1 Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 134—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2855—1936 a judecătorei mixte Diciosânmartin în favorul

reclamantului Banca Victoria S. A. Agristea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Holom pentru încasarea creanței de 22687 Lei și aceea se fixează termen de licitație pe ziua de 25 August 1936 orele 15 la fața locului în comuna Bachnea, la locuința urmăriților Nr. c. unde se va vinde prin licitație publică judiciară mobile și anume: 1 iapă, cotețe, 1 vacă și altele în valoare de Lei: 37.600.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 29 Iulie 1936.
435 (1—1) Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 133—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2856—1936 a judecătorei mixte Diciosânmartin în favorul reclamantului Banca Victoria S. P. A. Agristea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Holom, pentru încasarea creanței de 7431 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 25 August 1936 orele 16 la fața locului în comuna Bachnea, la locuința urmăriților Nr. c. unde se va vinde prin licitație publică judiciară mobile și anume: 1 iapă, 3 cotețe, 1 porc și altele în valoare de Lei: 37.6000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 29 Iulie 1936.
434 (1—1) Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 129—1934.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șefportărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 1481—1934 a judecătorei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului Petru Măriuță n. Marcoș repr. prin avocatul Dr. I. Holom pentru încasarea creanței de 1000 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 27 August 1936 orele 17 la fața locului în comuna Hundorf, la locuința urmăritului Nr. c. 184 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile și anume: 2 stânjini de lemne, 2 cară de pae și altele în valoare de Lei: 5020. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 28 Iulie 1936.
436 (1-1) Șef Portărel: FLEFLEA

Dacă ați uitat

să cumpărați lozul în clasa I-a,
să-l cumpărați

cu condițiunile avantajoase de mai jos și
Veți participa la tragerile norocoase ale
Loteriei pe Clase la care se vor trage

289 milioane Lei

Veți plăti
la clasa 2-a Lei 250
la clasa 3-a Lei 250
la clasa 4-a Lei 300

pentru un sfert și veți beneficia la toate trei trageri de aceleași
drepturi, putând câștiga, ca și ceilalți, cari joacă dela I. clasă.

Grăbiți-Vă și cumpărați Lozul